

Sygn. I C 277/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Banaś
Protokolant:	sekretarz sądowy Karina Hofman

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2016 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. J.

przeciwko P. S.

o zadośćuczynienie

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powoda kosztami postępowania.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygnatura akt IC 277/14

UZASADNIENIE

Powód J. J. w pozwie z którym wystąpił pierwotnie do Sądu Rejonowego w Gdyni domagał się zasądzenia od P. S. kwoty 2000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty z tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. W uzasadnieniu zgłoszonego roszczenia powód zarzucał, i w tym upatrywał bezprawność zachowania pozwanego, nieprawidłowe postępowanie przy wykonywaniu obowiązków związanych z reprezentacją jego interesów jako pełnomocnika ustanowionego z urzędu w sprawie toczącej się z jego udziałem przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w G..

Pismem procesowym z dnia 23 października 2012r. powód rozszerzył zgłoszone powództwo do kwoty 80.000zł. (k. 206).

Postanowieniem z dnia 27 listopada 2013r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku do rozpoznania sprawy wyznaczył Sąd Okręgowy w Słupsku.

Pozwany P. S. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa jako całkowicie bezzasadnego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny;

Postanowieniem z dnia 15 września 2009r. Referendarz sądowy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. po rozpoznaniu wniosku J. J. o przyznanie prawa pomocy w sprawie ze skargi na decyzję Wojewody (...) z dnia 10 lipca 2009 r. nr So.III. (...) w przedmiocie odmowy udostępnienia danych osobowych ze zbiorów meldunkowych przyznał wnioskodawcy prawo pomocy przez zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie radcy prawnego.

dowód; postanowienie w aktach sprawy o sygn. III SA/Gd (...) k.16.

Pismem z dnia 20 października 2009r. pozwany P. S. został wyznaczony przez Okręgową Izbę Radców Prawnych na pełnomocnika z urzędu dla J. J. przebywającego w Areszcie Śledczym w G. w sprawie ze skargi na decyzję Wojewody (...) toczącej się przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w G.. Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 3 listopada 2009r. a powodowi w dniu 12 listopada 2009r.

dowód; pismo z dnia 20.10.2009r. w aktach sprawy o sygn. III SA/Gd (...) k.39, zwrotne potwierdzenie odbioru k.45-47.

Po zapoznaniu się z aktami sprawy pozwany przygotował pismo datowane na dzień 1 grudnia 2009r., złożone w Sądzie w dniu 7 grudnia 2009r. w którego treści poparł skargę i przytoczył argumentację prawną i merytoryczną. Odpis pisma został doręczony powodowi.

dowód; pismo z dnia 01.12.2009r., wraz z dowodem nadania w aktach sprawy o sygn. III SA/Gd (...) k.52-53, k.55-56, k.59, oraz .

Na wyznaczonym w sprawie terminie rozprawy jako pełnomocnik z urzędu J. J. stawiła się aplikant radcowski A. S., na mocy udzielonego przez pozwanego upoważnienia.

O treści zapadłego orzeczenia w sprawie przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w G. pozwany zawiadomił powoda pismem z dnia 17 grudnia 2009r. a następnie przesłał mu odpis wyroku z uzasadnieniem, oraz pouczeniem, iż służy mu prawo wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

dowód; pismo z dnia 17.12.2009r., wraz z dowodem nadania k. 89-90 akt, pismo z dnia 18.12.2009r., wraz z dowodem nadania k. 91-92 akt.

.

Sąd zważył

Roszczenie powoda jako w całości bezzasadne nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód w uzasadnieniu swojego powództwa twierdził, iż w wyniku działań a w szczególności zaniechań pozwanego w postaci należytej reprezentacji powoda poprzez niezłożenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G., następnie niezłożenie skargi kasacyjnej od zapadłego wyroku i nie kontaktowanie się z powodem w czasie trwania sprawy doszło do naruszenia jego dóbr osobistych.

Podstawę prawną żądania zgłoszonego przez powoda stanowi zatem art. 23 k.c. i 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c.

Zgodnie z treścią art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Środki ochrony dóbr osobistych określa z kolei art. 24 kc, wskazując, że ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba, że jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie, a na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Przy rozstrzyganiu spraw o naruszenie dóbr osobistych istotną kwestią jest ustalenie, czy doszło do naruszenia dobra osobistego oraz czy działanie naruszającego było bezprawne. Ciężar dowodu, że dobro osobiste zostało zagrożone lub naruszane, ciąży na osobie poszukującej ochrony prawnej, czyli na powodzie. Natomiast na tym, kto podjął działanie zagrażające lub naruszające dobru osobistemu innej osoby spoczywa ciężar dowodu, iż nie było ono bezprawne.

W niniejszej sprawie powód nie udowodnił, żadnej z okoliczności, na którą powoływał się w pozwie, zaczynając od tego, że nie wykazał nawet jakie jego dobra osobiste zostały rzekomo naruszone przez zachowanie pozwanego.

Wyznaczenie P. S. pełnomocnikiem powoda w sprawie przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w G. ze skargi na decyzję Wojewody (...) z dnia 10 lipca 2009 r. nr 80.111. (...) wiązało się z obowiązkiem udzielenia powodowi pomocy prawnej. Jak wynika to z ustaleń Sądu w stanie faktycznym, pozwany P. S. jako pełnomocnik powoda podejmował wszystkie konieczne czynności procesowe. Z uzasadnienia wyroku Sądu wynika, że Sąd podzielił część zarzutów zawartych w piśmie procesowym pełnomocnika powoda z dnia 1 grudnia 2009r. nie mniej jednak uchybienia te nie miały w ocenie Sądu wpływu na wynik sprawy. Dowodzi to jednak wnikliwego przeanalizowania przez pozwanego materii zagadnienia sprawy w której reprezentował powoda.

Sposób świadczenia pomocy prawnej określony został w treści art.6 ust.1 ustawy o radcach prawnych. W otwartym katalogu wskazanym w przywołanym powyżej przepisie pomoc prawną określono jako czynności polegające w szczególności na udzielaniu porad prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed sądami i urzędami.

Gołosłowne bo nie znajdujące potwierdzenia w zaoferowanym przez powoda materiale dowodowym były zatem twierdzenia co do bezprawności zachowania pozwanego P. S. w tym niezłożenia przez niego wniosku o sporządzenie uzasadnienia czy braku doręczenia go powodowi. Pozwany nie tylko dopełnił tych obowiązków ale na bieżąco informował powoda J. J. o wszelkich czynnościach podejmowanych w przedmiotowej sprawie będąc z nim tym samym w stałym kontakcie. Należy przy tym zauważyć, iż pozwany został wyznaczony pełnomocnikiem z urzędu tylko w sprawie o sygn. akt III SA/Gd (...) toczącej się przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w G., a dotyczącej przedmiotowej skargi. Okręgowa Izba Radców Prawnych nie wyznaczyła P. S. do reprezentowania powoda w przedmiocie wniesienia ewentualnej skargi kasacyjnej. Sam brak satysfakcji z końcowego wyniku postępowania sądowego przy działaniu pełnomocnika w granicach prawa nie uzasadnia jego odpowiedzialności z art. 24 k.c.

Natomiast w zakresie zarzutu dotyczącego braku osobistego kontaktu pozwanego z J. J., to brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia dla twierdzenia, że był on konieczny dla wyniku ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie. W ocenie Sądu pozwany jako wyznaczony pełnomocnik powoda w sprawie przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w G. nie naruszył przy realizacji swoich obowiązków norm prawnych, a tym samym działania pozwanego w stosunku do powoda nie były bezprawne ani zawinione. Oznacza to, że oddalenie powództwa nastąpiło przede wszystkim z tej przyczyny, że Sąd wykluczył istnienie podstawowej przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej opartej na zasadzie winy.

Rzeczą powoda było wykazanie przesłanek odpowiedzialności deliktowej, w tym zawinionego zachowania się strony pozwanej jako zdarzenia, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy, oraz związku przyczynowego między tym zachowaniem a szkodą.

Powód obowiązkowi temu nie sprostał, nie wykazał przesłanek od których spełnienia uzależniona była odpowiedzialność pozwanego.

Przy badaniu przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej opartej na zasadzie winy, istnienie normalnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem (zaniechaniem) zobowiązanego, a szkodą jest elementem podlegającym ocenie w dalszej kolejności, a zatem gdy nie zachodzi podstawa odpowiedzialności (bezprawność) badanie istnienia związku przyczynowego jest zbędne. (orz. SN z 18.04.2001, (...) (...)).

W niniejszej sprawie, jeszcze raz wymaga podkreślenia treść art. 6 k.c., który stanowi, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Reguła powyższa powtórzona została w art. 232 kpc, zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W orzeczeniu z 17 grudnia 1996 r., I CKU (...), OSNC (...), nr(...), poz. (...) z glosą A. Z., P.. 1998, nr (...), s. (...) i nast., Sąd Najwyższy stwierdził zaś, iż rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Zgodnie z wymaganiami rzetelnego procesu pozwany miał zapewnioną realną możliwość przedstawienia swoich racji, wykazując zaś brak troski o własne interesy winien liczyć się z następstwami z takiej postawy wynikającymi.

Dodatkowo podkreślenia wymaga postawa powoda, który mając możliwość przedstawienia swoich racji i tym samym uzupełnienia czy doprecyzowania twierdzeń pozwu w ramach przesłuchania w charakterze strony za każdym razem podejmował działania mające uniemożliwić jego doprowadzenie do Sądu (vide; k. 221-222 akt) by ostatecznie złożyć oświadczenie na piśmie o rezygnacji z udziału w rozprawie i pominięciu dowodu z jego zeznań (vide; k. 806 i 812 akt).

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

O kosztach Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku na podstawie art. 102 kpc.

Zgodnie z treścią art.102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów lub nie obciążyć jej w ogóle kosztami. Natomiast według art.98 §1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. A zatem decydujące znaczenie dla obowiązku zwrotu kosztów procesu ma jego wynik, zaś wyjątek od powyższej ogólnej zasady przewiduje art.102 k.p.c., który pozwala w szczególnie uzasadnionych wypadkach na zasądzenie od strony przegrywającej tylko część kosztów lub nie obciążanie jej w ogóle kosztami, przy czym przepis ten nie może być rozszerzająco wykładany i wyklucza uogólnianie, a może być stosowany w zależności od konkretnego przypadku.

Do kręgu okoliczności uzasadniających zastosowanie art. 102 należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu (dążenie do szybkiego zakończenia procesu, do szybkiego wyjaśnienia wszystkich istotnych faktów), jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego czy sytuacji życiowej. Okoliczności te powinny być oceniane z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego (por. postanowienie SN z dnia 14 stycznia 1974r., sygn. IICZ (...), LEX nr (...)).

Powód postanowieniem Sądu wydanym w niniejszej sprawie został zwolniony od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych. W ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie, sytuacja powoda nie uległa zmianie w stosunku do początkowej fazy procesu i nadal zachodzi tego rodzaju szczególnie wypadek uzasadniający zastosowanie art.102 k.p.c.

Na oryginale właściwy podpis.